

Conjunctuurindicator

Conjunctuur vier jaar vooruit

De DNB-conjunctuurindicator toont tot en met oktober aanstaande een sterk opgaande conjuncturele beweging (figuur 1). Dit voorspelde conjunctuurherstel spoort met de talrijke andere signalen die duiden op een relatief snelle verhoging van de economische bedrijvigheid. De op de productie in de verwerkende industrie gebaseerde realisatie-index laat inmiddels ook een duidelijk omslag-

DNB
13

punt zien, maar van fors herstel is in die sector nog geen sprake. Omgerekend naar groeicijfers (zie de rubriek in *ESB* van 6 juli jl., blz. 650) is de omslag duidelijker: de negatieve groei is inmiddels omgebogen van -2% naar een bescheiden maar positief groeipercentage.

De conjunctuurindicator is in principe geschikt voor voorspellingen op korte termijn. In het licht van de huidige belangstelling voor middellange-termijnverkenningen voor de komende vier jaren, zou men niettemin de vraag kunnen stellen of aan het beoogde van de conjunctuurindicator tot op heden informatie kan worden ont-

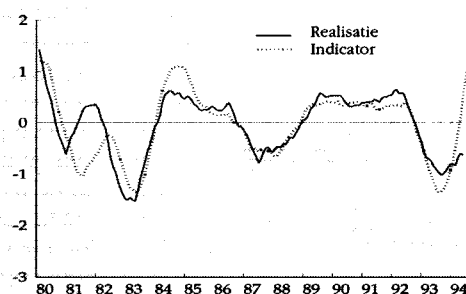
leend voor de conjunctuurbeweging in de komende jaren.

Een indicatie, zij het een heel onzekere, zou kunnen worden verkregen met behulp van de gemiddelde duur van de op- en neergang van de conjunctuur in de afgelopen decennia. Zo zou men de komende top van de conjunctuur kunnen voorspellen met de gemiddelde duur van de expansiefase en gegeven het laatste omslagpunt.

Tabel 1 geeft de datering van conjuncturele omslagpunten gebaseerd op de productie in de verwerkende industrie voor de jaren 1967-1993. De periode juli 1989-juli 1992 kenmerkt zich als een relatieve hoogconjunctuur zonder toe- of afname van de conjuncturele intensiteit en is in het volgende buiten beschouwing gelaten. Over het betrokken tijdvak is zowel de gemiddelde expansiefase als de gemiddelde contractiefase 23 maanden geweest. Gegeven het laatste omslagpunt, momenteel geraamd op augustus 1993, zou de expansiefase voortduren tot en met juli 1995. Zou deze voorspelling uitkomen dan zou vervolgens een contractiefase beginnen die zou leiden tot een conjunctureel dal in juni 1997. Op grond van deze puur mechanische extrapolatie, die uiteraard met de nodige onzekerheid is omgeven, zou verwacht kunnen worden dat in de eerste helft van de komende vierjaarsperiode sprake zal zijn van een hogere dan trendmatige economische bedrijvigheid en in de tweede helft van een lagere dan trendmatige activiteit.

Tabel 2 geeft de conjuncturele afwijkingen uitgedrukt in de groei van de productie in de verwerkende industrie. Sinds 1967 heeft de aanduiding hoog- respectievelijk laagconjunctuur betekend dat de groei gemiddeld plus of min 2,5 procentpunten afweek van de trendmatige groei. Voor het

Figuur 1. DNB-conjunctuurindicator

minder conjunctuurgevoelige bbp zijn de vergelijkbare gemiddelde afwijkingen plus of min 1 procentpunt. De *Economic Outlook* van de OESO voorspelt voor Nederland een bbp-groei van 1,4% voor dit jaar en 2,8% voor volgend jaar. Voorgenoemde mechanische voorspelling impliceert dat deze groei vervolgens zou kunnen afzwakken tot circa 0,5% in 1997.

Tabel 2. Conjuncturele afwijkingen in de groei van de productie in de verwerkende industrie, in %-punten

Datum omslagpunt	Dal	Top
Augustus 1967	-2,5	
Augustus 1970		1,9
Mei 1972	-2,1	
Maart 1974		4,9
Juni 1975	-5,3	
Oktober 1976		2,3
Februari 1978	-1,6	
Oktober 1979		2,8
April 1983	-2,7	
Januari 1985		1,2
Juni 1987	-1,2	
Juli 1989		1,5
(Juli 1992)		-
Augustus 1993	-2,0	
Gemiddeld	-2,5	2,5

Conclusie

De DNB-conjunctuurindicator voorspelt voor het komende halfjaar een snelle verdere verbetering van de conjunctuur. Dit beeld spoort met een ruwe, mechanische extrapolatie van de conjuncturele beweging in de komende vierjaarsperiode die suggereert dat de economische bedrijvigheid tot zomer 1995 verder zal verbeteren en daarna tot zomer 1997 zal afzwakken.

Tabel 1. Conjuncturele omslagpunten gebaseerd op productie in de verwerkende industrie (1967-1993)

Datering dal	top	Duur in maanden expansie	contractie
Augustus 1967	Augustus 1970	36	-
Mei 1972	Maart 1974	22	21
Juni 1975	Oktober 1976	16	15
Februari 1978	Oktober 1979	20	16
April 1983	Januari 1985	21	42
Juni 1987	Juli 1989	25	29
-	Juli 1992	-	-
Augustus 1993		-	14
Gem. in maanden		23	23